



Περίληψη μαθήματος – Διάγραμμα ύλης
Διεθνείς, υπερεθνικές και συγκριτικές
πτυχές, του Δικαίου της απαγόρευσης
των διακρίσεων

Χριστίνα Δεληγιάννη - Δημητράκου

Καθηγήτρια Συγκριτικού Δικαίου

Το μάθημα αυτό έχει ως στόχο να αναδείξει τη σημασία, τη χρησιμότητα και τις ιδιαιτερότητες της σύγκρισης του δικαίου στον τομέα του ευρωπαϊκού κοινωνικού δικαίου: Για την επίτευξη αυτού του στόχου, χρησιμοποιούμε ως παράδειγμα το δίκαιο της απαγόρευσης των διακρίσεων. Τα μαθήματα που διδάσκονται χωρίζονται σε τρία μέρη. Το πρώτο μέρος ασχολείται με τα μεθοδολογικά στοιχεία του συγκριτικού δικαίου και του συγκριτικού κοινωνικού δικαίου: (συγκρισιμότητα, ταξινομήσεις - κατηγοριοποίηση των νομικών συστημάτων, αξιολόγηση και μεταφορά λύσεων από άλλα νομικά συστήματα). Το δεύτερο μέρος εξετάζει τις διεθνείς, υπερεθνικές και εθνικές πηγές του δικαίου της μη διάκρισης και χρησιμοποιεί τη συγκριτική μεθοδολογία του δικαίου για να αποσαφηνίσει τις βασικές έννοιες αυτού του μαθήματος (έννοιες της ισότητας, της άμεσης και έμμεσης διάκρισης, της σεξουαλικής παρενόχλησης και του εκφοβισμού, εύλογες προσαρμογές, θετική δράση κ.λ.π.). Το τρίτο μέρος εξετάζει με τη βοήθεια του συγκριτικού δικαίου τους κύριους λόγους απαγόρευσης των διακρίσεων (φυλή, εθνοτική προέλευση, θρησκεία, φύλο και σεξουαλικός προσανατολισμός, ηλικία και αναπηρία) και τον τρόπο με τον οποίο αυτά ρυθμίζονται από τα διαφορετικά νομικά συστήματα.

I . Συγκριτικό Δίκαιο και Συγκριτικό Κοινωνικό Δίκαιο

- Σκοποί – μέθοδοι και λειτουργίες του συγκριτικού και του συγκριτικού κοινωνικού δικαίου
- Λειτουργική και ερμηνευτική μεθοδολογία του συγκριτικού δικαίου
- Οι ταξινομήσεις των εθνικών δικαίων σε ευρύτερες νομικές οικογένειες και η χρησιμότητα αυτών στον πεδίο του συγκριτικού κοινωνικού δικαίου

II. Οι έννοιες της ισότητας και της απαγόρευσης των διακρίσεων

- Οι έννοιες της ισότητας και της διάκρισης
- Οι πολλαπλές πτυχές της ισότητας: τυπική και ουσιαστική ισότητα/ ισότητα των ευκαιριών και ίση μεταχείριση / η ισότητα ως έκφραση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας
- Ο αντίκτυπος των διαφόρων εννοιών της ισότητας στις έννοιες του δικαίου της απαγόρευσης των διακρίσεων: άμεση διάκριση / έμμεση διάκριση / σεξουαλική παρενόχληση και εκφοβισμός / θετική δράση και θετική διάκριση/ εύλογες προσαρμογές

III. Εθνικές, διεθνείς και υπερεθνικές πηγές του δικαίου απαγόρευσης των διακρίσεων

- Το δίκαιο της απαγόρευσης των διακρίσεων στα διεθνή όργανα των Ηνωμένων Εθνών, του Διεθνούς Οργανισμού Εργασίας, του Συμβουλίου της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- Το δίκαιο της απαγόρευσης των διακρίσεων στις χώρες της αγγλοαμερικανικής οικογένειας (Ηνωμένες Πολιτείες, Καναδάς, Ηνωμένο Βασίλειο)
- Το δίκαιο της απαγόρευσης των διακρίσεων στις χώρες της ρωμαιο-γερμανικής οικογένειας (Γαλλία, Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, Ελλάδα) και στις σκανδιναβικές χώρες
- Το δίκαιο της απαγόρευσης των διακρίσεων στα μικτά συστήματα δικαίου (Κάτω Χώρες, Νότιος Αφρική)

IV Λόγοι και κατηγορίες διακρίσεων

- Διακρίσεις που βασίζονται στη φυλή και στην εθνοτική καταγωγή
- Διακρίσεις που βασίζονται στο φύλο και το σεξουαλικό προσανατολισμό
- Διακρίσεις που βασίζονται στην ηλικία και την αναπηρία
- Η έννοια των πολλαπλών διακρίσεων